

2019-02-19

Dnr: KS 2019/11

Handläggare

Ewa Lundqvist
ewa.lundqvist@vanersborg.se
0521-721155

Mottagare

Kommunstyrelsen

Förslag till Anvisningar budget 2020, Ekonomisk plan 2021-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ställa sig bakom upprättat förslag till Anvisningar budget 2020, Ekonomisk plan 2021-2022.

Sammanfattning av ärendet

Ekonomikontoret har, enligt uppdrag av kommunstyrelsens ordförande, upprättat anvisningar och planeringsramar för budget 2020 och ekonomisk plan 2021-2022.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunstyrelsens budgetberedning.

Thomas Sannemalm
Ekonomichef

Ewa Lundqvist
Budgetekonom

Sändlista

Samtliga nämnder

Anvisningar: Budget 2020 Ekonomisk plan 2021-2022

Förslag till Kommunstyrelsen 2019-02-27

ANVISNINGAR FÖR BUDGET 2020 EKONOMISK PLAN 2021-2022

Förslag till beslut

Ekonomistaben har, enligt uppdrag, upprättat anvisningar och planeringsramar för budget 2020 och ekonomisk plan 2021-2022. Kommunstyrelsen föreslås att ställa sig bakom upprättat förslag.

Benny Augustsson
Kommunstyrelsens ordförande

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	sidnr
1. SAMHÄLSEKONOMISK BAKGRUND	3
1.1 Vi går mot tuffare tider	3
1.2 Styrande för kommunerna	5
2. BEFOLKNING	6
3. EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR INFÖR 2020	7
3.1 Inriktningsmål för ekonomin	7
3.2 Krav på god ekonomisk hushållning – ekonomisk balans	7
3.3 Bokslut 2018 och budget 2019	8
3.4 Hantering av kommunens pensionsåtagande	8
3.5 Ekonomiska förutsättningar inför budget 2020-2022	9
3.6 Nämndernas nettobudgetramar inför 2020	10
3.7 Investeringsbudget 2020-2022	12
3.8 Direktiv	13
3.9 Resultatprognos 2020-2022	14
4. ÖVRIGA ANVISNINGAR	15
4.1 Driftbudget	15
4.2 Inlämning av mål- och resursplan	15
4.3 Investerings- och exploateringsplan	16
4.4 MBL i samband med budgetarbetet	17
4.5 Tidsplan för det fortsatta budgetarbetet	17
BILAGOR	
Bilaga 1 Budgetramar per nämnd	
Bilaga 2 Anslagsbindningsnivåer	
Bilaga 3 Vänersborgs kommun jämfört med andra	

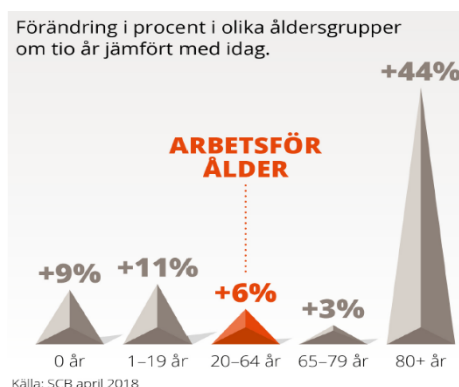
1. SAMHÄLLSEKONOMISK BAKGRUND

Här presenteras en lägesrapport om hur ekonomin ser ut idag, men också en bedömning om hur det kan tänkas se ut de närmaste åren. Det grundar sig på SKL:s (Sveriges Kommuner och Landstings) prognoser i ekonomirapporten och cirkulär från oktober 2018.

1.1 Vi går mot tuffare tider

Från 2019 prognostiseras högkonjunkturen övergå till att bli normalkonjunktur. Skatteunderlagets tillväxt förväntas dämpas. Kommunerna går från en stark ekonomi till en svagare. Framöver uppstår ett gap mellan intäkter och kostnader. Det kan innebära skattehöjningar och neddragningar. Om kostnaderna ökar i takt med demografin till 2022 skulle kommunerna behöva genomföra åtgärder såsom nya arbetssätt och arbetsmetoder, motsvarande 31 miljarder kronor, utan höjda statsbidrag.

Välfärdsbehoven ökar:

Så klarar vi välfärden:

Kommande år ligger det demografiska trycket kvar på en hög nivå. Långsiktigt måste effektiviteten öka och volymökningar rymmas utan ökande kostnader eller sämre kvalitet. Det ställs krav på ett längre arbetsliv när andelen som arbetar minskar. Nya arbetssätt måste skapas, t.ex. genom digitalisering, och samarbetet mellan kommunsektorn och staten måste förbättras.

1.1.1 Den svenska konjunkturavmattningen är här

Den svenska konjunkturen har passerat toppen och en avmattning ligger framför oss. Det innebär att BNP kommer att öka svagare än den trendmässiga tillväxten. Prognosen för global BNP-tillväxt skrivs ner, vilket innebär en svagare ökning av svensk export kommande år. Byggboomen tycks vara över och bostadsbyggandet beräknas minska under hela 2019. Den starka utvecklingen på den svenska arbetsmarknaden kommer att brytas med minskad sysselsättning och stigande arbetslöshet till följd. Dock ligger det en bit bort. I SKL:s prognos visar sig den svagare arbetsmarknaden först 2020. En svag utveckling av antalet arbetade timmar medför en dämpning av den kommunala skattetillväxten kommande år.

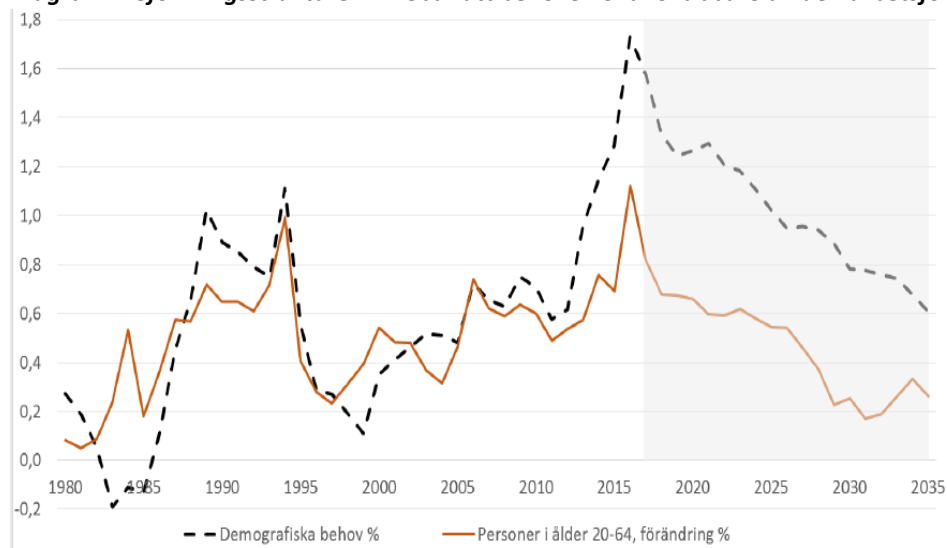
Tabell: Nyckeltal för den svenska ekonomin Procentuell förändring om inte annat anges

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
BNP	2,1	2,2	1,0	1,4	1,8	1,8
Arbetade timmar	2,1	2,0	0,5	-0,5	0,4	0,4
Arbetslöshet	6,7	6,3	6,5	6,8	6,8	6,8
Timlön, konjunkturlönestatistik	2,2	2,5	3,0	3,3	3,4	3,5
Konsumentpris, KPI	1,8	2,0	2,6	3,0	2,9	2,8
Realt skatteunderlag	1,1	1,5	0,8	0,1	0,9	1,1

Källa: Statistiska centralbyrån och SKL

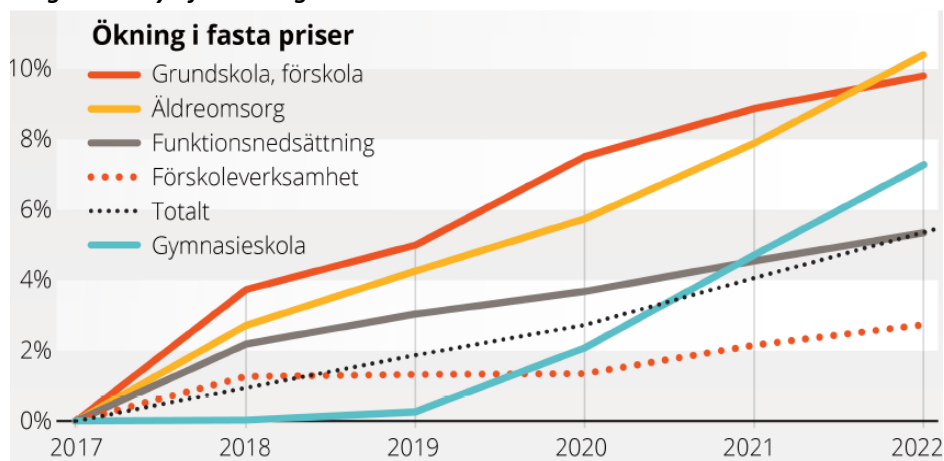
1.1.2 Diagram över utvecklingen i kommunsektorn

Diagram: Befolkningsstrukturen innebär att behoven ökar snabbare än den arbetsföra befolkningen

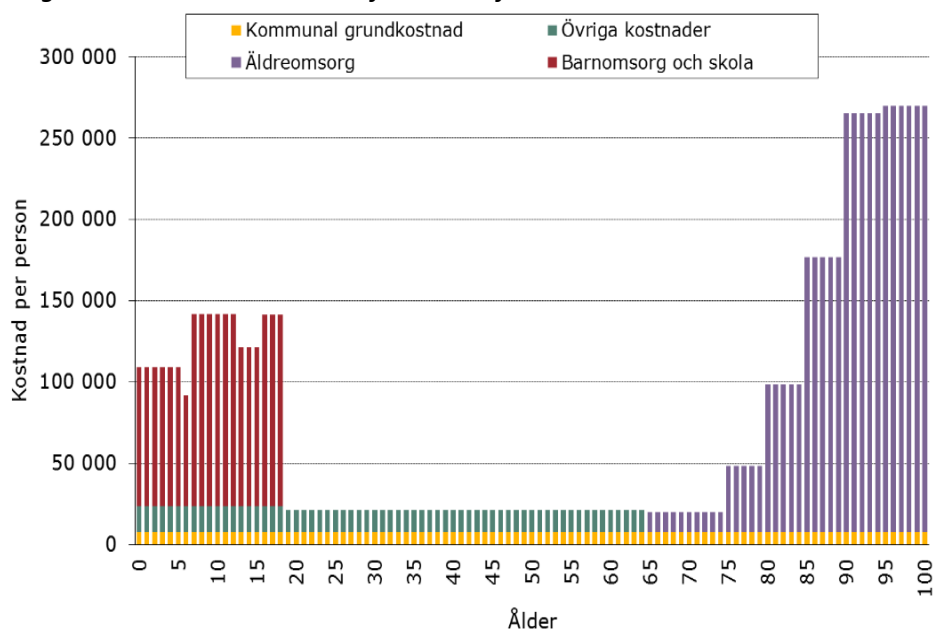
Den kraftiga ökningen av befolkningen i yngre och äldre åldrar är betydligt snabbare än den för antalet personer i yrkesverksam ålder. Historiskt har kostnaderna i kommuner dessutom ökat väsentligt snabbare än vad som följer av den demografiska behovsutvecklingen.

Diagram: Volymförändringar kommunal verksamhet

Ökningstakten förväntas bli störst inom grundskolan och äldreomsorgen de närmaste åren. Den verksamhet som förväntas minska mest påtagligt är flyktingmottagandet (finns inte med i diagrammet), vilket håller nere totalen. Totalt uppgår volymökningen till 5 % fram till 2022.

Diagram: Kommunala kostnader fördelade efter ålder

Kommunens budget fördelar sig olika för olika åldersgrupper. Mest kostar de äldre, framförallt de över 85 år då de ofta är i behov av omsorg, t.ex. särskilt boende. För barnen och ungdomarna avsätts budget till förskola och skola. Ålderna däremellan, 20-74, är minst kostnadskrävande.

1.2 Styrande för kommunerna

1.2.1 God ekonomisk hushållning och ekonomi i balans

God ekonomisk hushållning och ekonomi i balans regleras i kommunallagen och innebär att kommunen måste upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Kommunen måste också ha reserver för att kunna möta oförutsedda kostnadsökningar, minskade intäkter och behov av ytterligare investeringar. Med god ekonomisk hushållning menas också att dagens medborgare finansierar sin egen kommunala välfärd och inte skjuter upp betalningen till kommande generationer. Kommunen har fastställt mål och riktlinjer kring god ekonomisk hushållning.

1.2.2 Välfärdsmiljarderna – från 52 mkr till 27 mkr

Vänersborgs kommun fick 52 mkr i statsbidrag 2017 och 2018, utav de så kallade välfärdsmiljarderna. Från och med 2019 sjunker statsbidraget då en större del grundar sig på antalet invånare i stället för antalet flyktingar. Det innebär en sänkning till 44 mkr år 2019, till 38 mkr år 2020 och till 27 mkr år 2021. Statsbidraget har bidragit till nämndernas stora tillskott i budgetarna 2017 och 2018. Från kommande års budgetar är det viktigt att ta hänsyn till att det minskar.

2. BEFOLKNING

Under hösten 2018 har en befolkningsprognos tagits fram av utvecklingskontoret. Den grundar sig på en ökning av bostadsbyggandet i kommunen, vilket förväntas leda till omflyttningar och inflyttningar, vilket i sin tur förväntas leda till ett växande invånarantal. En av de svårare faktorerna att ta hänsyn till är effekterna av flyktingboendet i kommunen. Hur många av dem med permanent uppehållstillstånd väljer att bo kvar i Vänersborg. Prognosen sträcker sig över tio år. Flera tabeller för olika behov är framtagna.

Nedan redovisas befolkningsförändringar i olika åldersintervall av en växande befolkning i kommunen:

Ålder	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	förändring
0-5	2 747	2 834	2 854	2 900	2 956	3 001	3 013	3 025	3 034	3 037	3 038	11%
6-12	3 434	3 511	3 560	3 655	3 733	3 763	3 788	3 820	3 876	3 914	3 930	14%
13-15	1 380	1 430	1 453	1 521	1 579	1 615	1 662	1 691	1 688	1 682	1 709	24%
16-18	1 385	1 375	1 428	1 464	1 512	1 536	1 585	1 626	1 657	1 702	1 730	25%
19-29	5 070	5 011	4 810	4 839	4 879	4 842	4 782	4 760	4 772	4 814	4 863	-4%
30-39	4 235	4 445	4 621	4 832	5 006	5 132	5 218	5 274	5 300	5 288	5 289	25%
40-49	4 712	4 664	4 611	4 609	4 632	4 601	4 618	4 653	4 715	4 810	4 870	3%
50-59	5 175	5 218	5 194	5 211	5 273	5 292	5 223	5 148	5 050	4 931	4 837	-7%
60-69	4 658	4 605	4 592	4 607	4 581	4 593	4 638	4 703	4 780	4 894	4 936	6%
70-79	4 038	4 159	4 181	4 222	4 254	4 242	4 241	4 208	4 154	4 107	4 126	2%
80-89	1 920	1 911	1 983	2 049	2 075	2 143	2 216	2 298	2 404	2 477	2 546	33%
90-w	397	401	387	375	381	387	396	403	410	415	430	8%
Summa	39 151	39 564	39 673	40 284	40 861	41 146	41 378	41 609	41 841	42 072	42 304	8%

Prognosresultatet kan sammanfattas enligt följande:

- Antalet invånare beräknas öka varje år och sammanlagt är ökningen ca 2 700 personer från 2018 till 2027 eller ca 1 % per år.
- De flesta åldersgrupperna ökar.
- Antalet barn och ungdomar i grupperna från 0 - 15 år ökar med i genomsnitt 112 personer per år. Detta är kopplat till att prognosen är baserad på ett ökat bostadsbyggande av småhusområden under perioden.
- Antalet ungdomar i gymnasieåldern (16-18 år) har legat ganska konstant, men från år 2019 börjar också denna grupp öka.
- Stora ökningar sker i de äldre åldersgrupperna. De äldsta, grupperna över 80 år, ökar kraftigt med 664 personer fram till år 2027.

3. EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR INFÖR 2020

3.1 Inriktningsmål och riktlinjer för ekonomin och god ekonomisk hushållning

Vänersborgs kommun har fastställt finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten för god ekonomisk hushållning. Verksamhetsmålen är också kommunens inriktningsmål för ekonomin. God ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås samt att riktlinjerna följs. I den gällande mål- och resursplanen 2019-2021 anges följande mål:

Vänersborgs kommuns verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning:

- *Nämnderna ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt så att de gör mesta möjliga nytta för kommuninvånarna utifrån de uppgifter som Kommunfullmäktige delegerat till dem.*
- *Kommunens tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande och effektivt sätt.*
- *Vänersborgs kommun ska i alla sammanhang eftersträva en välskött ekonomi. All verksamhet ska bedrivas i en anda av god ekonomisk hushållning och i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut om finansiella mål och ramar.*

I mål- och resursplanen anges även riktlinjer för god ekonomisk hushållning i verksamheten, vilka kan ses som ett förtydligande till kapitel 11 (Ekonomisk förvaltning) i kommunallagen. Vänersborg har även fastlagt särskilda riktlinjer för hanteringen av resultatutjämningsreserven och maximerat den till 50 mkr. Hittills har inte reserven utnyttjats.

Förslag om **finansiella mål** läggs till kommunfullmäktige i samband med förslag om mål- och resursplan 2020-2022 i juni 2019.

3.2 Krav på god ekonomisk hushållning - ekonomisk balans

Enligt kommunallagen ställs det krav på att kommunerna ska ha god ekonomisk hushållning och redovisa ekonomisk balans. Föreskrifterna i kommunallagen om balanskrav innebär i korthet att årsbudgeten *ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna*.

Kommunen kan fastställa en budget som inte är i balans, om det föreligger synnerliga skäl. Om årets resultat i årsredovisningen är mindre än noll kronor, ska det negativa resultatet regleras och det egna kapitalet återställas senast tre år efter att det negativa resultatet uppkommit. Vid underskott ska en åtgärdsplan upprättas som anger hur det egna kapitalet ska återställas. Fullmäktige har möjlighet att besluta att inte reglera ett negativt resultat, om det uppkommit till följd av orealiserade förluster i värdepapper.

Riksdagen har kompletterat befintlig lagstiftning om god ekonomisk hushållning. Det innebär att kommunen utifrån reglerna om balanskravet kan öppna upp för möjligheten att utjämna intäkter över tid genom en resultatutjämningsreserv. Vänersborgs kommun riktlinjer för den kommunala resultatutjämningsreserven innebär att avsättning till resultatutjämningsreserv sker årligen enligt den maximala nivå som stadgas i kommunallagen. Resultatutjämningsreservens storlek maximeras till 50 mkr och den kan disponeras i samband med budget/bokslut för att täcka underskott som uppstått på grund av lågkonjunktur. Kommunstyrelsen lämnar förslag antingen till kommunfullmäktige i årsredovisningen eller i budgetanvisningarna avseende avsättning och eventuell disposition av resultatutjämningsreserv.

Förslag om **riktlinjer för god ekonomisk hushållning liksom ekonomiska styrprinciper** ges till kommunfullmäktige i samband med förslag om mål- och resursplan 2020-2022 i juni 2019.

3.3 Bokslut 2018 och budget 2019

I 2018 års preliminära bokslut redovisas en förbättring av eget kapital med 5 mkr, vilket är 3 mkr bättre än budget. Nämnderna visar ett underskott med 20 mkr, skatteintäkter och generella statsbidrag visar överskott om 3 mkr, finansförvaltningen 10 mkr och finansnettot 12 mkr. I resultatet om +5 mkr ingår en realisationsvinst om 8 mkr. Då realisationsvinster inte får räknas in i balanskravsresultatet, så blir detta negativt, -3 mkr. När kommunallagens krav på överskott inte uppnås, behöver underskottet återställas inom tre år. Det budgeterade resultatet 2018 justerades ned under pågående år från +24 mkr till +2 mkr. Socialnämnden fick ett tilläggsanslag om 27 mkr varav 22 mkr omfördelades från det budgeterade resultatet.

I 2019 års mål- och resursplan är resultatet budgeterat till +37 mkr. För att uppnå 2-% målet ska resultatet vara minst 49 mkr. Soliditeten är 2019 budgeterad till 42 %, vilket är en procentenhet lägre än 2018. Det innebär att målet om förbättrad soliditet inte uppnås 2019.

Nämndernas budgetramar justerades i budget 2019. Medel för att finansiera effekter av 2019 års löneavtal budgeterades centralt. Ettårsanslagen från budget 2018 togs bort. Nämnderna har justerats för höjt personalomkostnadspålägg, sänkt internränta och sänkta hyror (som en konsekvens av införandet av komponentredovisning). I övrigt justerades nämndernas budgetramar 2019 sammantaget med +19,2 mkr enligt följande: Barn- och utbildningsnämnden -0,4 mkr, byggnadsnämnden -0,1 mkr, kommunstyrelsen +22,0 mkr (varav 10 mkr avsåg en ev. elevökning inom grundskolan), kultur- och fritidsnämnden +0,3 mkr, samhällsbyggnadsnämnden +0,1 mkr och socialnämnden -2,7 mkr.

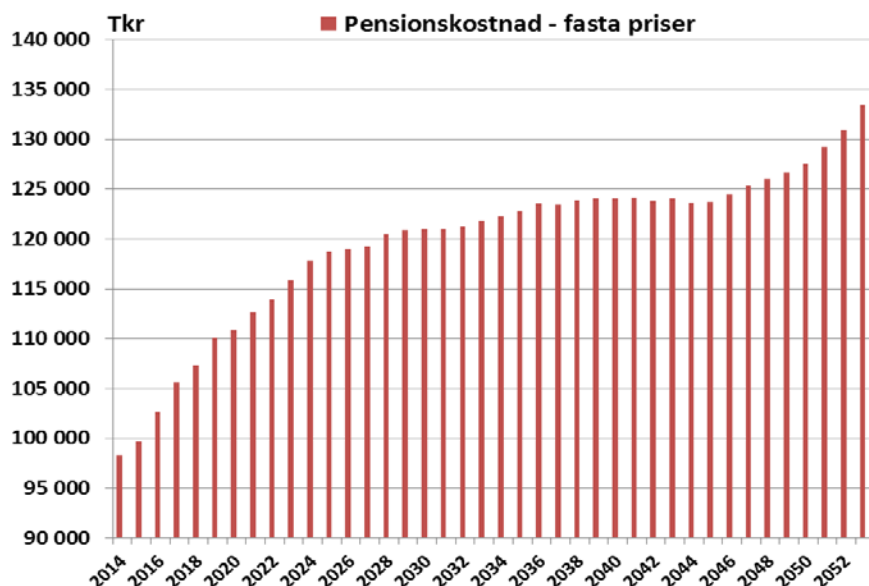
3.4 Hantering av kommunens pensionsåtagande

Kommunerna redovisar pensionskostnaderna enligt den s.k. blandmodellen, vilket i korthet innebär att:

- Pensionsskulden, intjänad t.o.m. 1997-12-31, redovisas som en ansvarsförbindelse.
- Fr.o.m. 1998 redovisas intjänad pension inklusive löneskatt som en avsättning i balansräkningen respektive, kostnad i resultaträkningen och ränteuppräknas.
- Sedan 2006-01-01 gäller pensionsavtalet KAP-KL. Jämfört med det tidigare pensionsavtalet ökar den avgiftsbestämda delen och den förmånsbestämda delen minskar. Avtalets förmånsbestämda del är nu kopplad till inkomstbasbeloppet. Det innebär att den är förankrad till löneutvecklingen i ekonomin och har samma "golv" som "tak" i det allmänna pensionssystemet.
- I kommunens pensionspolicy anges att de år kommunen har ekonomiska förutsättningar kan delar av pensionsåtagandet tryggas genom försäkring eller på annat sätt. Vissa år har kommunen gjort avsättningar för att minska ansvarsförbindelsen. (2007 avsattes 30 mkr, 2008 avsattes 5 mkr, 2009 och 2012 avsattes 20 mkr per år och 2013 avsattes 15 mkr).

KPA har tagit fram en långtidsprognos som visar Vänersborgs kommuns pensionskostnader åren 2014 till 2053. Prognosen visar att den årliga pensionskostnaden i fasta priser ökar med ca 20 mkr mellan år 2014 och 2024.

Diagram: Långtidsprognos för pensionskostnader i Vänersborgs kommun

3.5 Ekonomiska förutsättningar inför budget 2020-2022

Inför arbetet med budget för 2020 har gällande mål- och resursplan stämts av mot SKL:s prognoser över förväntad utveckling av skatteunderlaget. Bedömningen av inkomstutvecklingen har sedan kompletterats med uppdaterade bedömningar över såväl inflation som lönekostnadsutveckling. Av tabellen nedan framgår övergripande förutsättningar för den ekonomiska utvecklingen som budgetanvisningarna för planperioden 2020-2022 nu baserar sig på.

Tabell: Ekonomiska förutsättningar inför 2020

Underlag	2018	2019	2020	2021	2022
Skatteberäkning	3,6 %	3,0 %	3,0 %	3,9 %	4,0 %
Inflationskompens.	0,0 %	1,3 %	1,0 %	3,1 %	3,0 %
Internränta	1,75 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %	1,5 %

Skatteintäkternas/generella statsbidrags uppräknings mellan åren baserar sig på en prognos från SKL 2018-12-28. Prognosen är minskad med 250 kr/invånare per år.

Inflationen I ramarna för 2020 har kostnadsbudgeten liksom intäktsbudgeten för respektive nämnd räknats upp med 1 %.

Löneutvecklingen under 2020 prognostiseras till ca 50 mkr. Under 2019 beräknas löneutvecklingen till ca 57 mkr. Nämndernas budgetramar inför 2020 är baserade på 2018 års lönenivå. Dessa får senare kompletteras med tillkommande kostnader för löneavtal under 2019-2020 inom ramen för centralt avsatta budgetmedel i mål- och resursplan.

Internräntan är oförändrad 1,5 %. Eventuellt kommer justeringar att göras i samband med mål- och resursplansprocessen.

Personalomkostnadspålägget sänks från 39,17 % till 39,15 %. Budget 2019 kommer att justeras ned med ca 0,3 mkr för sänkt personalomkostnadspålägg. Beslut beräknas fattas av kommunfullmäktige under våren 2019.

3.6 Nämndernas nettobudgetramar inför 2020

Ett särskilt upprättat material, *Omvärldsanalys 2020-2022*, har gemensamt arbetats fram av kommunens förvaltningar. Syftet är att skapa en kommungemensam omvärldsbild för att ge ökade förutsättningar för en dialog kring aktuella framtidsfrågor. Syftet är också att skapa beredskap för framtida behov och förändringar och visa på utmaningar och möjligheter. Materialet har presenterats för budgetberedningen i samband med den gemensamma presidieöverläggningen i arbetet med ramsättningen av budget 2020.

Samtliga nämnders budgetramar har kompenserats för 1 % inflation. Då *personalomkostnadspålägget* sänks från 39,17 % till 39,15 %, justeras nämndernas budgetramar ned och kostnaderna minskar i motsvarande omfattning.

Som en konsekvens av införandet av komponentredovisning i budget 2019 ökar samhällsbyggnadsnämndens kapitalkostnader för fastighetsunderhåll. De förhyrande nämnderna kompenseras därför med sammanlagt 800 tkr för höjda hyror från och med budget 2020. Även kostnaden för underhåll av gator ökar och samhällsbyggnadsnämnden kompenseras för höjningen med 200 tkr.

I budget 2020 görs två tekniska justeringar för att rätt kostnad och intäkt ska komma på rätt plats. Justeringarna är ett nollsummespel för kommunen och kostnadsneutralt för förvaltningarna. Den ena justeringen är en komplettering till följd av komponentredovisningen som infördes i budget 2019. Kostenhetens lokalkostnader (kök och serveringslokaler) minskar med 798 tkr då underhållet överförs från driftbudgeten till investeringsbudgeten. De köpande nämnderna betalar ett lägre portionspris och deras budgetramar justeras ned med motsvarande 798 tkr. Den andra tekniska justeringen avser E-handelssystemet som administreras av kommunstyrelseförvaltningen. Systemet ger livsmedelsrabatter som delvis ska finansiera driften av själva systemet. En omfördelning av budgeten om sammanlagt 350 tkr görs från berörda förvaltningar till kommunstyrelseförvaltningen och livsmedelsrabatten tillfaller kostenheten som kan sänka priset för försålda måltider. Det innebär att köpande förvaltningar får en lägre kostnad och deras budget sänks med motsvarande belopp.

Mot bakgrund av KSAU:s budgetberedning justeras nämndernas budgetramar enligt följande:

Barn- och utbildningsnämndens budgetram 2020 fastställs till 772 463 tkr. Jämfört med budget 2019 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 2 174 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 377 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskar ramen med 86 tkr. Budgeten för köp av måltider sänks med 723 tkr till följd av komponentredovisning och E-handelsrabatter. Kostnaden minskar med motsvarande belopp.

Byggnadsnämndens budgetram 2020 fastställs till 16 323 tkr. Jämfört med budget 2019 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen minskar ramen med 48 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 6 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskar ramen med 3 tkr.

Kommunfullmäktiges budgetram 2020 fastställs till 2 566 tkr. Jämfört med budget 2019 utökas ramen med 9 tkr i inflationskompensation.

Kommunstyrelsens budgetram 2020 fastställs till 379 808 tkr. Jämfört med budget 2019 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 3 126 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 21 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskar ramen med 10 tkr. Under 2019 hade kommunstyrelsen tillfälliga anslag, dels 1 357 tkr till Wargön innovation och dels 400 tkr till bandy-vm. Båda tas bort i budget 2020. Från övriga nämnder omfördelas 350 tkr för finansiering av det nya E-handelssystemet. Nämndernas kostnader minskar då måltidspriset sjunker p.g.a. E-handelsrabatter.

Kultur- och fritidsnämndens budgettram 2020 fastställs till 105 617 tkr. Jämfört med budget 2019 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 494 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 240 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskar ramen med 8 tkr. Under 2019 hade nämnden ett tillfälligt anslag om 230 tkr till bandy-VM som tas bort i budget 2020.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgettram 2020 fastställs till 7 138 tkr. Jämfört med budget 2019 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen minskar ramen med 22 tkr och sänkt personalomkostnadspålägg med 1 tkr.

Revisionens budgettram 2020 fastställs till 1 248 tkr. Inflationskompensationen ökar ramen med 8 tkr. Kommunfullmäktiges presidium har att bereda och inkomma med eventuella förslag till budgetberedningen avseende revisionens budgettram, senast den 23 april.

Samhällsbyggnadsnämndens budgettram 2020 fastställs till 74 532 tkr. Jämfört med budget 2019 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 132 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 72 tkr. Intäktsbudgeten för försäljning av måltider minskas med 797 tkr till följd av komponentredovisning och E-handelsrabatter. Gatuenheten tillförs 200 tkr för kostnader som följer av gatuunderhåll. Sänkt personalomkostnadspålägg minskar ramen med 9 tkr.

Socialnämndens budgettram 2020 fastställs till 961 856 tkr. Jämfört med budget 2019 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 1 128 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillförs 86 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskar ramen med 128 tkr. Budgeten för köp av måltider sänks med 425 tkr till följd av komponentredovisning och E-handelsrabatter. Kostnaden minskar med motsvarande belopp. Under 2019 hade nämnden 1 000 tkr i ett tillfälligt anslag till avdelningen arbete, sysselsättning och integration som tas bort i budget 2020.

Valnämndens budgettram 2020 fastställs till 628 tkr. Valnämndens tillfälliga tillskott om 145 tkr kvarstår och blir ramhöjande från och med budget 2020.

Överförmyndarnämndens budgettram 2020 fastställs till 5 200 tkr. Jämfört med budget 2019 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökar ramen med 7 tkr. Sänkt personalomkostnadspålägg minskar ramen med 1 tkr.

Av Bilaga 1 framgår hur nämndernas nettobudgetramar förändras.

Sammanfattning av nämndernas budgetramar 2020:

(inklusive justeringar enligt ovan)

Nettoanslag, tkr	Budget 2020	Andel %	Budget 2019	Andel %
Barn- och utbildningsnämnden	772 463	33%	770 721	33%
Byggnadsnämnden	16 323	1%	16 368	1%
Kommunfullmäktige	2 566	0%	2 557	0%
Kommunstyrelsen	379 808	16%	378 077	16%
Kultur- och fritidsnämnden	105 617	5%	105 121	5%
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	7 138	0%	7 161	0%
Revisionen	1 248	0%	1 240	0%
Samhällsbyggnadsnämnden	74 532	3%	73 341	3%
Socialnämnden	961 856	41%	962 194	41%
Valnämnden	628	0%	628	0%
Överförmyndarnämnden	5 200	0%	5 194	0%
Totalt, nämnderna	2 327 379	100%	2 322 602	100%

Samtliga nämnder ansvarar för driftkostnader/kapitalkostnader som följer av nämndens investeringar. Några opåverkbara kostnader finns inte. I de fall kommunstyrelsen av näringspolitiska skäl beslutar om investeringar som får driftkostnadskonsekvenser för samhällsbyggnadsnämnden, har kommunstyrelsen ett medansvar för att budgettäckning sker.

Anslagsbindningsnivåerna enligt mål- och resursplan 2019 gäller även för 2020. Dock vill kommunstyrelsen även i fortsättningen ha möjlighet att följa vad grundskola respektive förskola kostar. Det samma gäller kultur- och fritidsnämnden där kommunstyrelsen vill följa nämnd, kultur och bibliotek, arena och fritid samt musik och ungdom. Det innebär att dessa verksamheter ska särredovisas i mål- och resursplan, årsredovisning samt delårsrapporter. Nämnderna har dock möjlighet att göra omfördelningar mellan verksamheterna, då det är en anslagsbindningsnivå.

Kostnader för *löneavtal 2019 och 2020* budgeteras centralt.

3.7 Investeringsbudget 2020-2022

Investeringsbudgeten omfattar tre år, och innehåller budget för innevarande år (2020) och en plan för de två kommande åren (2021-2022).

3.7.1 Investeringsramar

Nämndernas investeringsramar motsvaras av mål- och resursplan 2019-2021.

För planens första år, budget 2020, är det endast i undantagsfall som nya objekt kan föreslås då kommunens investeringsbudget är omfattande och utrymmet för att finansiera nya investeringar (driftkostnaden) är den hyrande nämndens ansvar. Alternativet är att nämnden stryker eller flyttar fram planerade investeringar i tiden, till förmån för nya förslag.

3.7.2 Fastighetsinvesteringar

I årets budgetprocess ska nämnderna lämna förslag till fastighetsinvesteringar till samhällsbyggnadsnämnden som sen har i uppdrag att föreslå fastighetsinvesteringar till budgetberedningen. Det innebär att samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att ramen för fastighetsinvesteringar hålls och att förslagen är realistiskt kalkylerade i pengar och tid så långt det är möjligt.

Investeringar i fastigheter, anläggningar och mark ska anges per objekt/projekt och *preciseras ytterligare i tiden*. Vilken månad under året beräknas investeringen påbörjas och vilken månad den avslutas. Det gäller för investeringsobjekt över 1,0 mkr. Det gäller inte inventarier. En ny mall har tagits fram där ytterligare information ska framgå till budgetberedningen om fastighetsinvesteringarna.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har haft överläggningar med de hyrande förvaltningarna om kommande lokalbehov. Det är av största vikt att de hyrande nämnderna och samhällsbyggnadsnämnden för dialog om nämndernas lokalbehov och önskemål kring fastighetsinvesteringar. Detta för att öka den gemensamma kunskapen om kommunens befintliga fastighetsbestånd inklusive förhyrda lokaler, samt för att kunna förse kommunfullmäktige med tillräckliga beslutsunderlag.

3.7.3 Konsekvenser för driftbudgeten

Nämnderna ska beskriva vilka konsekvenser som investeringar får på driftbudgeten och hur dessa rymms inom befintlig budgetram.

3.7.4 Tilläggsanslag i investeringsbudget 2019

Samhällsbyggnadsnämnden har fattat beslut om att begära tilläggsanslag i investeringsbudget 2019. I nämndens budget 2018 finns ett antal pågående projekt som inte hann slutföras under 2018. Nämnden begär att få tillskott i budget 2019 motsvarande kvarvarande anslag. Det gäller 6,4 mkr till gatuenheten, 16,7

mkr till VA, 6,8 mkr till renhållningsverket, 43,4 mkr till fastighetsenheten och 14,4 mkr till exploateringsverksamheten, sammanlagt 87,7 mkr. Kommunstyrelsen kommer att behandla förslagen från samhällsbyggnadsnämnden preliminärt den 27 mars och kommunfullmäktige fattar beslut preliminärt den 24 april. Besluten kan komma att påverka budgetprocessen kring investeringarna.

3.8 Direktiv

3.8.1 Budgetförslag inom ram

Nämnderna ska fatta beslut om och presentera sina budgetförslag inom ram med beskrivning om åtgärder och konsekvenser för att nå dessa. Kommunstyrelsens arbetsutskott kommer att följa upp nämndernas ramanpassningsarbete i tät dialog med nämndernas presidier.

3.8.2 Bruttobudgetering

Nämnderna ska budgetera intäkter och kostnader. Verksamhet som finansieras av kalkylerade statsbidrag ska budgeteras på både intäktssidan som kostnadssidan.

3.8.3 Investeringar

Kommunstyrelsens budgetberedning konstaterar att det ekonomiska utrymmet för att finansiera driftkostnadskonsekvenser av nämndernas nyinvesteringar är respektive nämnds ansvar. Nämnderna uppmanas därför att i anslutning till arbetet med mål- och resursplan ifrågasätta och om möjligt minska redan planerade investeringsnivåer, samt visa stor återhållsamhet vad gäller att föra fram nya investeringsprojekt.

3.8.4 Specialdestinerade statsbidrag

Respektive nämnd har i uppgift att bevaka vilka eventuella specialdestinerade statsbidrag som finns att söka. Dessa ska budgeteras som intäkt och som kostnad.

3.8.5 Internprissättning

Prisjustering för interna tjänster kan ske inom ramen för eventuell inflationskompensation enligt budgetförsättningar. Helt intäktsfinansierad verksamhet kan även justera priserna för den budgetkompensation som köpande nämnder får vid förändrat personalomkostnadspålägg, löneökning till följd av lönerevision och justerad internränta. Vid prissättning av nya tjänster ska skriftliga avtal upprättas mellan säljare och köpare.

3.9 Resultatprognos 2020-2022

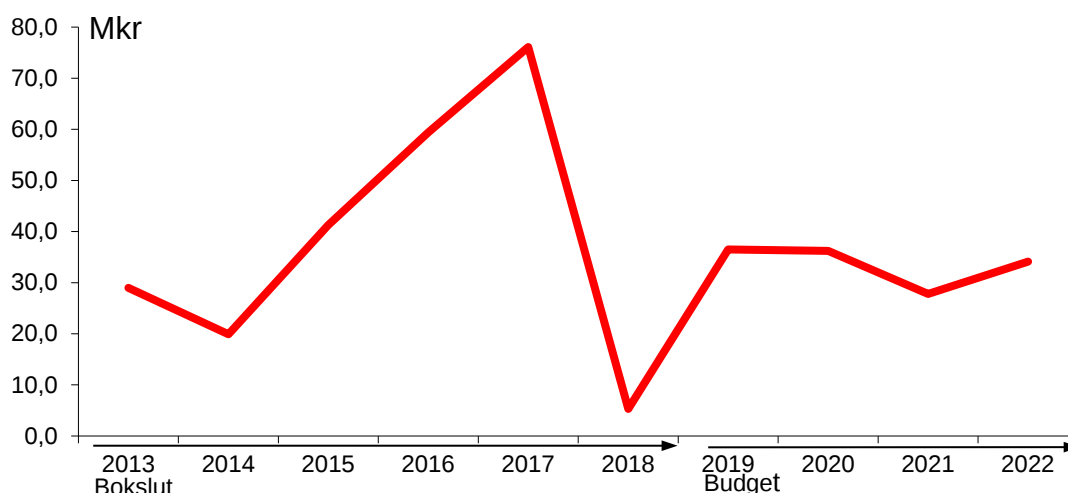
Av tabellen på nästa sida framgår en resultaträkning för 2018 års preliminära bokslut, 2019 års beslutade resultatbudget samt en resultatprognos för 2020-2022.

Tabell: Resultaträkningsplan 2018-2022

Resultatbudget, Mkr	Prel. Bokslut 2018	Justerad Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Verksamhetens nettodriftskostnader	-2 150,8	-2 167,9	-2 221,7	-2 292,5	-2 363,3
Årets pensionskostnader	-144,7	-149,1	-161,4	-167,5	-169,7
Avskrivningar och nedskrivningar	-90,9	-88,4	-91,4	-94,0	-96,6
S:a verksamhetens nettokostnader	-2 386,4	-2 405,4	-2 474,4	-2 554,0	-2 629,7
Skatteintäkter/gen.statsbidrag	2 390,8	2 455,5	2 522,4	2 597,2	2 682,0
Finansiella intäkter	8,3	3,0	4,0	4,0	4,0
Fin. uppräknig av pensionsskuld	-3,6	-4,6	-5,8	-7,3	-8,2
Övriga finansiella kostnader	-3,8	-12,0	-10,0	-12,0	-14,0
S:a finansiella kostnader	-7,4	-16,6	-15,8	-19,3	-22,2
Resultat före extraord. poster	5,3	36,5	36,2	27,8	34,1
Extraord. intäkter					
Extraord.kostnader					
Årets resultat	5,3	36,5	36,2	27,8	34,1

*) Från och med budget 2019 ingår 23 mkr i resultaten som avser komponentredovisningen.

Diagram: Resultatutveckling per år, 2013-2022 (förändring av eget kapital)

Resultatutvecklingen har under perioden 2013-2017 varit positiv med en topp på +76 mkr 2017. År 2013 var resultatet +29 mkr för att sjunka till +19 mkr 2014. Åren 2015 och 2016 ökade resultaten till +41 mkr respektive +59 mkr.

I bokslut 2018 sjönk resultatet rejält till endast +5 mkr. Nämnderna visar ett sammanlagt underskott om -20 mkr. Det är framförallt de fyra stora nämnderna som visar underskott där socialnämnden står för -25 mkr och samhällsbyggnadsnämnden -10 mkr. Kommunstyrelsen har ett överskott om +16 mkr. I budget 2019 är resultatet budgeterat till + 37 mkr.

2020 är resultatet budgeterat till 36 mkr, 2021 sjunker resultatet till 28 mkr för att 2022 stiga till 34 mkr. Resultatet sjunker framförallt då utvecklingen av skatteintäkter varierar mellan åren enligt prognoser från Sveriges kommuner och landsting.

4. ÖVRIGA ANVISNINGAR

4.1 Driftbudget

Liksom föregående år svarar respektive nämnd själv för att ta fram den information som behövs för ett fungerande budgetarbete. Som stöd för arbetet finns budgetrutiner i ekonomisystemet Raindance.

Den detaljbudget som bildar underlag för nämndens budgetförslag inför 2020 registreras *direkt i ekonomisystemet på verifikationstyp BUDGKF*. Lägsta nivå för inrapportering är **ansvar, konto, verksamhet och motpart**. Där det krävs uppföljning på enhetsnivå ska även objektskoden **enhet** användas. All budgetinrapportering sker i kronor. Ekonomikontoret kan komma att utfärda ytterligare anvisningar om detta. Interna poster ska stämmas av både inom respektive nämnd och mellan nämnder så att kostnader och intäkter visar netto noll.

Av inrapporterad budget på kontonivå (med motpart) ska följande framgå:

Intäkter: statsbidrag, taxor och övriga intäkter

Kostnader: lönekostnad, personalomkostnad, avskrivning, intern ränta, material, hyreskostnad och övriga omkostnader

2019-10-31 ska detaljbudgeten vara inrapporterad i ekonomisystemet Raindance utifrån kommunfullmäktiges beslut om mål- och resursplan 2020-2021.

4.1.1 Budgetförslag inom ram

Nämnderna ska presentera sina budgetförslag inom ram. Personalkostnader ingår i ramarna med 2018 års budgetnivå. Tilläggsanslag för ökade lönekostnader enligt avtal för 2019 och 2020 budgeteras tills vidare centralt och kommer att fördelas ut till respektive nämnd utifrån förhandlingsutrymme. Eventuell ökning utöver centralt avsatta medel får finansieras inom nämndernas budgetramar med eventuell lägre bemanning som följd. Personalomkostnader budgeteras med 39,15 % av lönekostnaden, vilket baseras på SKL:s cirkulär avseende kommunalt anställda.

4.1.2 Intern ränta

Internräntan är oförändrad 1,5 %.

4.1.3 Budgetramar

Budgetramar per nämnd baserar sig på 2019 års beslutade budget kompletterat med effekter av 2018 års löneavtal samt beslutade övriga justeringar t.o.m. januari 2019. Budgetramar framgår av bilaga 1.

4.2 Inlämning av mål- och resursplan

Senast den 23 april ska respektive nämnd lämna in sin mål- och resursplan. Materialet lämnas via nätet i de mallar som ekonomistaben anvisar. Justerade MBL-protokoll och nämndsprotokoll lämnas till ekonomistaben.

Mål- och resursplanen ska vara skriven i Word med typsnitt Arial 10p utan understrykningar. Se vidare *Skrivregler för ekonomisk redovisning* som återfinns på intranätet, ekonomi/anvisningar.

Utformningen av mål- och resursplan 2020-2022 ska ske enligt följande rubriker:

1. Verksamhetsbeskrivning

En väldigt kort (2-3 rader) och inledande beskrivning om nämndens verksamheter. Här anges även de volymmått som kan belysa verksamhetens utveckling mellan åren. Tänk på att utförliga verksamhetsbeskrivningar ska göras i verksamhetsplanen som respektive nämnd har i uppdrag att göra inför varje år.

2. Förväntade resultat

Nämnderna ska presentera sina förväntade resultat, utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål.

3. Ekonomiska resurser

I planen anges en *resultaträkning* med budget 2020, budget 2019 och bokslut 2018. Dessutom anges en *anslagsbindningsrapport* med budget 2020, intäkter, kostnader och netto per anslagsbindningsnivå. De ekonomiska resurserna bruttoredovisas i resurstablåer med följande layout:

RESULTATRÄKNING Mkr

Mkr	Budget 2020	Budget 2019	Bokslut 2018
Statsbidrag			
Övriga intäkter			
Summa intäkter			
Personalkostnader			
Omkostnader			
Ränta			
Avskrivning			
Summa kostnader			
Nettokostnader			

BUDGET PER ANSLAGSBINDNINGSNIVÅ MKR

ANSLAGSBINDNINGSNIVÅ MKR	Intäkt -20	Kostnad -20	Netto -20
Anslagsbindningsnivå 1			
Anslagsbindningsnivå 2			
Summa			

BUDGET PER ANSLAGSBINDNINGSNIVÅ TKR

ANSLAGSBINDNINGSNIVÅ TKR	Netto -20
Anslagsbindningsnivå 1	
Anslagsbindningsnivå 2	
Summa	

För balansräkningsenheter redovisas de ekonomiska resurserna i en resultaträkning och balansräkning.

Verksamhetsförändringar/ramanpassning – särskild skrivelse

Nämnderna ska utförligt beskriva åtgärder till ramanpassning och konsekvenser av dessa åtgärder. Det görs i en särskild skrivelse. Även övriga förändringar i verksamhetens omfattning och inriktning som bedöms vara av betydelse ska anges. Denna text ingår inte i dokumentet mål- och resursplan, den skrivs i en bilaga som kommer att bifogas till budgetberedningen.

Nya/förändrade taxor – särskilda beslut

Nämnderna föreslår eventuellt nya eller förändrade taxor i anslutning till budgetarbetet. **Obs!** Det ska ske i särskilt ärende som går upp parallellt med förslaget till mål- och resursplan. Kommunfullmäktige hanterar taxeförslagen/ärendena parallellt med beslutet om mål- och resursplan.

4.3 Investerings- och exploateringsplan

Varje nämnd ska i mål- och resursplan *Del III*, per huvudverksamhet, ange planerad investeringsnivå för åren 2020-2022. Redovisningen ska ske brutto och anges i 2019 års prisnivå. Respektive projekt kommenteras kortfattat. Ökade kapitalkostnader för nyinvesteringar får bäras inom respektive nämnds ramar. För att förenkla och tydliggöra arbetet med investeringsbudgeten ska dessutom planerade investeringar anges per anslagsbindningsnivå i *Del II* i resurstablåer med följande layout:

INVESTERINGSBUDGET PER ANSLAGSBINDNINGSNIVÅ Mkr

ANSLAGSBINDNINGSNIVÅ Mkr	2020	2021	2022
Anslagsbindningsnivå 1			
Anslagsbindningsnivå 2			
Summa			

I Del II ska också beskrivas vilka konsekvenser som investeringar får för driftbudgeten och hur de ryms inom befintlig budgetram. Nämnder som hyr fastigheter ska beskriva hur eventuellt ökade hyreskostnader, som följer av fastighetsinvesteringar, påverkar nämndens driftbudget och hur den ökade hyran ryms inom be-

fintlig budgettram. Samhällsbyggnadsnämnden begär budget för fastighetsinvesteringar. Där ska framgå ytterligare information såsom projekttid, totalt anslag, utgift t.o.m. 2019 och investeringsbudget för 2020-2022. Dessutom ska varje projekt kommenteras ytterligare i text, t.ex. om investeringen avser nybyggnad eller renovering, vart fastigheten är belägen, hur många användare den avser (elever, barn etc) om investeringen påverkar andra fastigheter osv. En särskild mall finns för detta ändamål.

Inlämning av investerings- och exploateringsplan sker tillsammans med mål- och resursplan den 23 april 2019.

4.4 MBL i samband med budgetarbetet

MBL enligt § 11 och § 19 ska genomföras på facknämnds nivå. Protokoll ska bifogas förslaget till mål- och resursplan. Om budgetförslaget återremitteras för omprioritering, ska facknämnden genomföra ny MBL-förhandling och bifoga protokoll till det ändrade budgetförslaget.

4.5 Tidsplan för det fortsatta budgetarbetet – Mål- och resursplan 2020-2022 (MRP)

Datum Tid	Forum	Aktivitet
23-apr		Nämnderna lämnar sina budgetförslag, förslagen ska vara beslutade i nämnderna Kommunfullmäktiges presidie lämnar förslag om revisionens budget
25-apr kl 08.30-12.00	Budgetberedningen/KSAU och gruppleddare för L, Mbp, SD och V	Budgetberedningen inleds, förberedelse inför den enskilda presidieöverläggningarna
26-apr kl 08.30-17.00	ENSKILDA PRESIDIEÖVERLÄGGNINGAR: Budgetberedningen/KSAU och gruppleddare för L, Mbp, SD och V möte med:	Budget 2020
kl 08.30-10.30	Socialnämnden	Budget 2020
kl 10.30-12.00	Barn- och utbildningsnämnden	Budget 2020
kl 13.00-14.00	Samhällsbyggnadsnämnden	Budget 2020
kl 14.00-14.30	Byggnadsnämnden	Budget 2020
kl 15.00-15.30	Miljö- och hälsoskyddsnämnden	Budget 2020
kl 15.30-16.00	Överförmyndarnämnden	Budget 2020
kl 16.00-17.00	Kultur- och fritidsnämnden	Budget 2020
27-apr --- 14 maj	Partierna arbetar med MRP	MRP-förslag mejlas senast 14 maj till ewa.lundqvist@vanersborg.se
06-maj kl 08.30-12.00	Budgetberedningen/KSAU och gruppleddare för L, Mbp, SD och V	Nya ekonomiska förutsättningar
15-maj kl 08.30-12.00	Budgetberedningen/KSAU och gruppleddare för L, Mbp, SD och V	Handling klar, budget 2020
21-maj kl 08.30-10.30	MBL	Förhandling/Information budget 2020
23-maj kl 08.30-10.30	MBL	Förhandling/Information budget 2020
05-jun	KS	Budget 2020
19-jun	KF	Budget 2020
Augusti-december	Nämndernas arbete med verksamhetsplaner och detaljbudgetar: Enligt kommunens regler för mål- och resultatstyrning ska verksamhetsplanerna fastställas av respektive nämnd senast i december 2019. Detaljbudgeten ska vara inregistrerad i ekonomisystemet, rindance, senast sista oktober 2019.	

- Bilagor:**
1. Budgetramar per nämnd
 2. Anslagsbindningsnivåer
 3. Vänersborgs kommun jämfört med andra

	internränta	po	Inflationsuppräknig
2019	1,50%	1,3917	Intäkter 2020: 1,0%
2020	1,50%	1,3915	Omkostn 2020: 1,0%

Budgetramar per nämnd

Samtliga belopp i Tkr						
Nämnder	Intäkter	Personal	Omkostnad	Intern ränta	Avskrivning	Nettoram
<u>Barn- & utbildningsnämnden</u>						
S:a budgetram 2019	-122 901	563 700	327 200	194	2 528	770 721
Sänkt po		-81				-81
sänkt po köpta tjänster sbn			-5			-5
Inflationskompensation	-1 125		3 272	2	25	2 174
teknisk justering lägre kostn måltider			-502			-502
teknisk justering förvaltning e-handelssystem			-221			-221
höjd hyra fastighetsunderhåll (komponentredovisning)			377			377
S:a budgetram 2020	-124 026	563 619	330 121	196	2 553	772 463
<u>Byggnadsnämnden</u>						
S:a budgetram 2019	-12 198	21 192	6 602	39	733	16 368
Sänkt po		-3				-3
sänkt po köpta tjänster sbn			0			0
Inflationskompensation	-122		66	0	7	-48
höjd hyra fastighetsunderhåll (komponentredovisning)			6			6
S:a budgetram 2020	-12 320	21 189	6 674	39	740	16 323
<u>Kommunfullmäktige</u>						
S:a budgetram 2019	0	1 608	949			2 557
Inflationskompensation	0		9			9
S:a budgetram 2020	0	1 608	958	0	0	2 566
<u>Kommunstyrelsen</u>						
S:a budgetram 2019	-54 386	66 951	362 723	145	2 644	378 077
Sänkt po		-10				-10
sänkt po köpta tjänster sbn			0			0
Inflationskompensation	-529		3 627	1	26	3 126
Wargön Innovation ettårsanslag 2019			-1 357			-1 357
Bandy-VM KS 171220, ettårsanslag			-400			-400
teknisk justering förvaltning e-handelssystem			350			350
höjd hyra fastighetsunderhåll (komponentredovisning)			21			21
S:a budgetram 2020	-54 915	66 941	364 964	146	2 670	379 808
<u>Kultur- och fritidsnämnden</u>						
S:a budgetram 2019	-27 186	55 694	75 051	107	1 455	105 121
Sänkt po		-8				-8
sänkt po köpta tjänster sbn			0			0
Inflationskompensation	-272		751	1	15	494
Bandy-VM KS 171220, ettårsanslag			-230			-230
höjd hyra fastighetsunderhåll (komponentredovisning)			240			240
S:a budgetram 2020	-27 458	55 686	75 811	108	1 470	105 617

Samtliga belopp i Tkr

Nämnder	Intäkter	Personal	Omkostnad	Intern ränta	Avskrivning	S:a kostnad	Nettoram
<u>Miljö- och hälsoskyddsnämnden</u>							
S:a budgetram 2019	-3 556	9 360	1 357			10 717	7 161
Sänkt po		-1				-1	-1
Inflationskompensation	-36		14			14	-22
S:a budgetram 2020	-3 592	9 359	1 371	0	0	10 729	7 138
<u>Revisionen</u>							
S:a budgetram 2019	0	455	785	0	0	1 240	1 240
Inflationskompensation	0		8	0	0	8	8
S:a budgetram 2020	0	455	793	0	0	1 248	1 248
<u>Samhällsbyggnadsnämnden</u>							
S:a budgetram 2019	-416 197	147 822	239 735	22 811	79 170	489 538	73 341
Sänkt po	12	-21				-21	-9
sänkt po köpta tjänster sbn			0			0	0
sålda tjänster sbn (komponentredovisn)	797					0	797
Inflationskompensation	-3 286	0	2 397	228	792	3 417	132
ökade kapitalkostn för underhåll komponentredovisn			1 000			1 000	1 000
Ökade hyresintäkter för ökat fastighets- underhåll komponentredovisn	-800					0	-800
höjd hyra fastighetsunderhåll (komponentredovisning)			72			72	72
S:a budgetram 2020	-419 473	147 801	243 204	23 039	79 962	494 006	74 532
<u>Socialnämnden</u>							
S:a budgetram 2019	-328 703	869 607	417 026	332	3 932	1 290 897	962 194
Sänkt po		-125				-125	-125
sänkt po köpta tjänster sbn			-3			-3	-3
Inflationskompensation	-3 085		4 170	3	39	4 213	1 128
ASI 100 nya jobb ettårsanslag 2019			-1 000			-1 000	-1 000
teknisk justering lägre kostn måltider			-295			-295	-295
teknisk justering förvaltning e-handelssystem			-130			-130	-130
höjd hyra fastighetsunderhåll (komponentredovisning)			86			86	86
S:a budgetram 2020	-331 788	869 482	419 855	335	3 971	1 293 644	961 856
<u>Valnämnden</u>							
S:a budgetram 2019	0	614	14	0	0	628	628
Inflationskompensation	0		0			0	0
Ettårsanslaget fr 2018 o 2019 blir ramhöjning därför tas det inte bort i budget 2020.							
S:a budgetram 2020	0	614	14	0	0	628	628
<u>Överförmyndarnämnden</u>							
S:a budgetram 2019	-72	4 540	719	7	0	5 266	5 194
Sänkt po		-1				-1	-1
Inflationskompensation	-1		7	0	0	7	7
S:a budgetram 2020	-73	4 539	726	7	0	5 273	5 200
Totalt nämnderna 2020	-973 644	1 741 293	1 444 492	23 871	91 367	3 301 023	2 327 379

ANSLAGSBINDNINGSNIVÅER

BYGGNADSNÄMNDEN

KOMMUNFULLMÄKTIGE

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

REVISIONEN

VALNÄMNDEN

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

- Nämnd och administration
- Förskola/grundskola/särskola
varav förskola
varav grundskola/särskola

KOMMUNSTYRELSEN

- Styrelse
- Kommunledning
- Räddningstjänst/säkerhet
- Gymnasieverksamhet
- Vuxenutbildning

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

varav nämnd, kultur och bibliotek,
varav arena och fritid
varav musik och ungdom

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

- Nämnd och administration/
gator och vägar/park/tekniska
- Fastighetsenhet
- Kost-/serviceenheter
- Renhållningsverk
- VA-verk

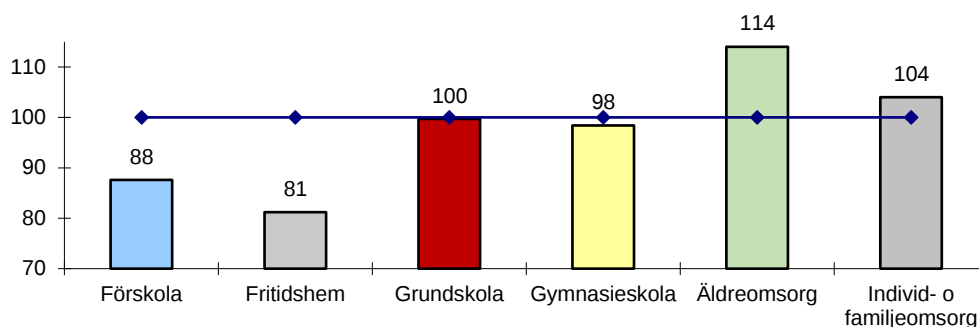
SOCIALNÄMNDEN

- Nämnd och administration
- Äldreomsorg
- Individ- och familjeomsorg
- Omsorg om funktionshindrade
- Arbete, sysselsättning och integration

Bilaga 3. Vänersborgs kommun jämfört med andra – Har Vänersborgs kommun rätt verksamhetskostnader utifrån struktur?

Strukturkostnadsavvikelser beräknas utifrån kommunens förutsättningar, när verksamheten bedrivs vid en genomsnittlig ambitions-, effektivitets- och avgiftsnivå. Avvikelsen visar om kommunens faktiska nettokostnader är högre eller lägre än vad som kan förväntas utifrån strukturen.

Diagram: Nettokostnadsavvikelse per verksamhet 2017.

Avvikelser över 100 innebär att kommunen har en kostnadsnivå som är högre än vad kommunens struktur motiverar och under 100 visar en kostnad som är lägre än vad strukturen motiverar. Diagrammet visar att förskola och fritidshem har lägre kostnader än vad strukturen motiverar. Grundskolan visar värde 100 och har därmed ingen kostnadsavvikelse. Gymnasieskolan ligger under 100 och har alltså en lägre kostnad. Avvikelsen för Äldreomsorgens kostnad var 14 procent högre än vad kommunens struktur motiverar vilket var den högsta avvikelsen bland jämnstora kommuner. Individ- och familjeomsorgen har högre kostnad. Över tid är det framförallt äldreomsorgen som sticker ut med att årligen visa högre kostnader än vad strukturen motiverar. Förklaringen till det kan antingen vara att politikerna i Vänersborg gjort ett medvetet val och prioriterat denna verksamhet eller så bedrivs verksamheten mindre effektivt.